

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๗๒๖/ ล. ๑๗๐๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

พ/ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินฝากประเภทสงเคราะห์ชีวิต

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินฝาก
ประเภทสงเคราะห์ชีวิต โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอ
เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๕) ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามมาตรา ๑๐ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ขยายอำนาจในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการขยายขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์
และเพื่อให้ธนาคารสามารถรับฝากเงินสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัว ตามที่กำหนดในข้อบังคับ
ของธนาคาร ทั้งนี้เพื่อชดเชยความเสียหายจากภัยธรรมชาติในการประกอบเกษตรกรรมเพื่อให้ความช่วยเหลือ
แก่เกษตรกรได้กว้างขวางขึ้น

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้คำวินิจฉัยประเด็นการรับฝากเงิน
เพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวว่า “แม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเข้าข่ายที่ต้องปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ตาม
แต่เมื่อได้กำหนดให้ธนาคารสามารถประกอบกิจการเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกร หรือชดเชยความ
เสียหายจากภัยพิบัติจากการประกอบเกษตรกรรมได้แล้ว ก็มีผลเป็นการยกเว้นไม่อยู่ในบังคับของ
พระราชบัญญัติทั้งสองโดยผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปในตัว นอกจากนั้นได้แก้ไขเพิ่มเติมเรื่อง
การสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่า เป็นการรับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของ
เกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกรเพื่อให้มีลักษณะเช่นเดียวกันกับที่กำหนดในเรื่องอำนาจของธนาคาร
ออมสินในเรื่องดังกล่าว”

/๑.๓ ธนาคาร...

สืบ

๑.๓ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีความเห็นว่า การฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวมิใช่เป็นการรับฝากเงินโดยทั่วไป แต่เป็นการรับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัว ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันกับการประกันชีวิต เป็นการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของธนาคารโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ (๑๒) ที่ถือได้ว่าอยู่ในกรอบสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจธนาคาร ซึ่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างหลักประกันทางการเงินที่มั่นคง ให้คุ้มครองชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันให้มีความยั่งยืนในการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกรอย่างแท้จริง และช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

๑.๔ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ดำเนินการรับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวภายใต้ข้อบังคับของธนาคาร ฉบับที่ ๕๑ ว่าด้วยการรับเงินฝากเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกร ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) รับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตโดยมีข้อตกลงว่าจะจ่ายเงินทุนสงเคราะห์หรือเงินครบกำหนดสัญญา โดยอาศัยการมรณกรรมหรือการมีชีวิตอยู่ของผู้ฝากเงินสงเคราะห์ เพื่อให้ความคุ้มครองชีวิตหรือเพื่อการออมทรัพย์อันเนื่องมาจากการมรณกรรม หรือการมีชีวิตอยู่จนครบกำหนดอายุของสัญญาตามสิทธิผลประโยชน์และระยะเวลาของการสงเคราะห์ชีวิต โดยแบ่งประเภทผู้ฝากเงินสงเคราะห์เป็นประเภทรายบุคคลและกลุ่มบุคคล

(๒) การดำเนินงานกำหนดให้มีนโยบายการดำเนินงานและกำกับดูแลมาตรฐานอุตสาหกรรมประกันชีวิตดังนี้ ๑) นโยบายบัญชีตามมาตรฐานบัญชีธุรกิจประกันภัย (International Financial Reporting Standard ๔:IFRS ๔) ๒) นโยบายการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยงรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเกินกว่าคาดการณ์ อ้างอิงหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ๓) นโยบายการบริหารความเสี่ยงสงเคราะห์ชีวิตตามกิจกรรมหลักสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงหลัก (Risk Map) ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งเงินสำรองสงเคราะห์ชีวิต มีการตั้งเงินสำรองตามมาตรฐานบัญชีธุรกิจประกันภัย และมีการดำรงเงินกองทุนสงเคราะห์ชีวิตตามระดับความเสี่ยงสอดคล้องกับหลักเกณฑ์เป็นไปตามมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้ความเห็นชอบให้กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งเงินสำรองสงเคราะห์ชีวิตที่รวมกับการดำรงเงินกองทุนสงเคราะห์ชีวิตตามระดับความเสี่ยง ปัจจุบันธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ตั้งเงินสำรองตามเกณฑ์ปกติและเกณฑ์พิเศษรองรับความเสียหาย เพื่รองรับค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นเกินกว่าที่คาดการณ์เพิ่มขึ้นจากการสำรองสงเคราะห์ชีวิตเกณฑ์ปกติ โดยตั้งเป็นรายการผูกพันที่ ๔๐๐ ล้านบาท และตั้งเพิ่มเติมตามภาระความคุ้มครองที่เพิ่มขึ้น

(๔) ผลลัพธ์ที่ได้รับฝากประกอบด้วย ๑) ผลลัพธ์ประเภทคุ้มครองสินเชื่อสำหรับคุ้มครองชีวิตและทุพพลภาพ ระยะเวลาคุ้มครอง ๑ ปี ฝากครั้งเดียวคุ้มครองสินเชื่อแก่ลูกค้าผู้กู้ในอัตราเงินฝาก ๓๖๕ บาทต่อจำนวนเงินทุนสงเคราะห์ ๑๐๐,๐๐๐ บาท มีจำนวนกรมธรรม์ประมาณ ๑,๒๖๐,๐๐๐ กรมธรรม์ ๒) ผลลัพธ์คุ้มครองชีวิตและออมทรัพย์ประเภทออมทรัพย์ระยะเวลาคุ้มครอง ๑๒ ปี ระยะเวลาส่งเงินฝาก ๑๐ ปี ให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตจากเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ เมื่อครบกำหนดมีเงินคืนพร้อมเงินสมนาคุณ ๘ เท่าของจำนวนเงินที่ส่งฝากรายเดือน โดยสามารถเลือกส่งเงินออมเป็นรายเดือนๆ ละ ๓๐๐-๑,๐๐๐ บาท ขณะนี้มียอดรับฝากประมาณ ๒๗๐,๕๐๐ กรมธรรม์

สืบ

ลับ

๑.๕ ตามมาตรา ๔๗ (๑) (ง) แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้เบี้ยประกันภัยที่ผู้มีเงินได้
จ่ายไปในปีภาษีสำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้
เฉพาะกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป และการประกันชีวิตนั้นได้เอาประกันไว้กับ
ผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิตในราชอาณาจักร ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙)
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ ๒(๖๑) ให้ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันชีวิตตามจำนวน
ที่จ่ายจริงเฉพาะส่วนที่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๙๐,๐๐๐ บาท

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการกำหนดให้เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเงินฝากไว้กับธนาคารที่มีกฎหมาย
จัดตั้งขึ้นเฉพาะ และเงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเนื่องจากการฝากเงินดังกล่าว เป็นเงินได้พึงประเมิน
ที่ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กระทรวงการคลังต้องดำเนินการโดยการออกเป็น
กฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งจะต้อง
ได้รับความเห็นชอบระดับนโยบาย จึงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๕)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการออมเงินกับธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ
และเพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองชีวิตให้แก่เกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกรผู้ฝากเงินดังกล่าว
ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับเงินได้เท่าที่จ่ายเป็นเงินฝาก และเงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับ
จากการฝากเงินดังกล่าว ในลักษณะเช่นเดียวกับการประกันชีวิต จึงมีความจำเป็นเร่งด่วน

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการออมและมีหลักประกันทางการเงินที่ช่วยในการคุ้มครองชีวิต
จึงเห็นควรกำหนดมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินฝากประเภทสงเคราะห์ชีวิต ภายใต้หลักการ
และแนวทางการปรับปรุงกฎหมาย ดังนี้

๔.๑ หลักการ

(๑) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเงินฝาก
ไว้กับธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะในปีภาษี ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท ซึ่งการ
ฝากเงินนั้นมีข้อตกลงว่า ธนาคารผู้รับฝากเงินจะจ่ายเงินและผลประโยชน์ตามข้อตกลงโดยอาศัยความทรงชีพ
หรือมรณะของผู้ฝากเงิน ทั้งนี้ สำหรับการฝากเงินต้องมีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป โดยการยกเว้นเงินได้
ดังกล่าวเมื่อรวมกับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันชีวิตแล้วเป็นจำนวนไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๒) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับ
เนื่องจากการฝากเงินกับธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ สำหรับการฝากเงินที่มีลักษณะตาม ๔.๑ (๑)
ข้างต้น

(๓) ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

๔.๒ แนวทางการปรับปรุงกฎหมาย

กระทรวงการคลังสามารถดำเนินการได้ โดยการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ..
(พ.ศ.) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

/๕. ผลกระทบ...

ลับ

ต้น

๕. ผลกระทบ

มาตรการข้างต้น จะส่งผลกระทบ ดังนี้

๕.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรและครอบครัวมีการออมเพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองชีวิต อันจะเป็นการช่วยบรรเทาภาระภาษีให้แก่เกษตรกรและครอบครัว

๕.๒ ช่วยให้ธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ในการรับฝากเงินเพื่อส่งเสริมชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกร เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีฐานะและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๕.๓ คาดว่าจะส่งผลต่อรายได้ภาษีแต่เป็นจำนวนเพียงเล็กน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการออมเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ ให้มีหลักประกันทางการเงินที่ช่วยในการคุ้มครองชีวิต เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่เกษตรกรและครอบครัว จึงเห็นควรกำหนดมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินฝากประเภทส่งเสริมชีวิต โดยมีหลักการ ดังนี้

๖.๑ ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเงินฝากไว้กับธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะในบัญชี ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท ซึ่งการฝากเงินนั้นมีข้อตกลงว่า ธนาคารผู้รับฝากเงินจะจ่ายเงินและผลประโยชน์ตามข้อตกลงโดยอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของผู้ฝากเงิน โดยการฝากเงินต้องมีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป

การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ข้างต้น เมื่อรวมกับการหักลดหย่อนค่าเบี้ยประกันชีวิต ตามมาตรา ๔๗ (๑) (ง) แห่งประมวลรัษฎากร และการได้รับยกเว้นเงินได้ตามวรรคหนึ่งของ (๖๑) ข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) แล้วต้องไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๖.๒ ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินหรือประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเนื่องจากการฝากเงินกับธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ และการฝากเงินนั้นมีข้อตกลงว่า ธนาคารผู้รับฝากเงินจะจ่ายเงินและผลประโยชน์ตามข้อตกลงโดยอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของผู้ฝากเงิน โดยการฝากเงินต้องมีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป และได้รับเงินหรือผลประโยชน์เมื่อเป็นไปตามข้อตกลงนั้น ทั้งนี้ เงินฝากดังกล่าวต้องได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตาม ๖.๑ มาแล้ว

๖.๓ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

กระทรวงการคลังจึงเรียนมาเพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินฝากประเภทส่งเสริมชีวิตตามหลักการและร่างกฎหมายที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร สำนักวิชาการแผนภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๙๔๗๙ โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๓๒

รับ